

Dit zijn de derde algemene beschouwingen van de raadsperiode 2018-2022.

Voordat de VVD vooruit wil kijken naar het aankomend jaar, willen wij nog even kort stilstaan bij het afgelopen jaar. 2020 was een jaar dat bij iedereen in zijn geheugen gegrift zal blijven door de uitbraak van Covid-19. Het virus heeft de wereld nog steeds in zijn greep en heeft ook hier in Midden-Delfland diepe sporen nagelaten. Vooral het verlies van Hans Horlings heeft ons allen diep geraakt. Met hem verloren wij een sympathiek, warm en betrokken persoon en een zeer kundig en gedreven wethouder. Wij zullen hem niet vergeten en wensen zijn vrouw, dochter en naaste familie nogmaals veel sterkte toe.

Helaas is Covid-19 nog steeds niet echt op zijn retour. Het virus zal nog een tijd lang zijn stempel blijven drukken. Dat ontslaat ons, niet van de taak om vooruit te kijken en dat is wat wij gaan doen. Vooruitkijken naar de financiële positie van onze gemeente.

Met opmaak: Tekstkleur: Auto

Voor de VVD haar licht laat schijnen op het beleid van de komende jaren, willen wij allereerst het college en haar ambtenaren bedanken voor de aangeboden begroting. Een begroting waarin wederom flink wat omgebogen moet worden. Ombuigingen die onvermijdelijk lijken wil je de uitgaven in overeenstemming brengen met de inkomsten. Zwarte cijfers aan het eind van het jaar vindt de VVD belangrijk omdat wij niet graag zien dat toekomstige generaties moeten opdraaien voor kosten die nu worden gemaakt. Het college heeft logischerwijs daarom ook de ambities naar beneden bijgesteld. Dit begrijpen wij. Het nastreven van doelen voor een gemeente die financieel niet kan overleven is zinloos.

Met opmaak: Tekstkleur: Auto

De wereld zal er anders uit gaan zien. Dat is bijna een zekerheid. De zwarte zwaan die Covid-19 heet, is hier grotendeels debet aan. De verhoogde uitgaven van dit jaar t.g.v. Covid-19 zijn hopelijk incidenteel. Maar de echte veranderingen van blijvende aard zijn nu nog niet goed te voorspellen. Ook is ons koekoeksjong, dat sociaal domein heet, flink gegroeid. Het slokt een steeds groter wordend deel van onze begroting op. We moeten ons als Raad echt af gaan vragen hoe wij deze bijna exponentiële kostengroei gaan stoppen. Dit wordt een uitdaging.

De VVD neemt waar dat een steeds groter deel van onze uitgaven gaat bestaan uit kosten waar wij niet zelf op kunnen sturen. Dit geldt voor de jeugdhulp, de WMO en binnenkort ook de immigratiewet.

De VVD-fractie van Midden-Delfland dringt er bij haar landelijke collega's dan ook al een tijdje op aan deze weeffout ongedaan te maken: geef gemeenten stuurkracht ten aanzien van hun eigen uitgaven. Helaas zien wij dat het moeilijk wordt om voor de landelijke verkiezingen van 2021 aan deze situatie nog wat gedaan te krijgen. Het blijft voor onze gemeente noodzakelijk om tot een sluitende begroting te komen.

Als dit Midden-Delfland niet lukt, zou weleens onze zelfstandigheid in gevaar kunnen komen. Of enkel de status van Bijzonder Provinciaal landschap en de opdracht zorg te dragen voor de open polders tussen Rotterdam en Dan Haag dan nog voldoende is om ons bestaansrecht te legitimeren is nog maar de vraag.

Zorgelijk vindt de VVD de status van de algemene reserve. Het college stelt dat de algemene reserve nog niet is uitgeput dankzij een eerder gedane toevoeging. Dit lijkt de VVD te mooi om waar te zijn en dat is het natuurlijk ook. Immers, er is al een jarenlange tendens gaande om binnen deze

gemeente geld uit de reserves te gebruiken om de exploitatie sluitend te maken. Al jaren geeft de VVD aan hiervan af te willen en telkenmale lukt het ons weer niet.

Wij zijn blij dat er nu dan ook expliciet door het college wordt aangegeven de algemene reserve niet langer te gebruiken als sluitpost van de begroting, maar om deze te gaan gebruiken daar waar hij voor bedoeld is, namelijk als buffer voor onverwachte incidentele tegenvallers. De VVD is blij met deze toezegging en zal deze belofte zeer kritisch volgen. Mag ik erop wijzen dat hetzelfde college een reserve voor noodzakelijk gebouwonderhoud vormt ten laste van de algemene reserve. Noodzakelijk onderhoud, is dat werkelijk een incidentele tegenvaller?

Waar de VVD verder enige zorg over heeft is de constatering dat de huidige begroting een begroting is op de groei. Dit in tegenstelling tot voorgaande jaren toen winst pas werd genomen als die er ook daadwerkelijk was. Onduidelijk is waarom het college de oude manier van begroten heeft losgelaten. In onze ogen herbergt dit een risico en die wordt helaas niet benoemd.

Daarnaast vinden wij het opvallend dat er nog altijd bezuinigingsvoorstellen blijven liggen. Bezuinigingsvoorstellen die al enkel jaren geleden door de Raad zijn vastgesteld, maar alsmaar niet worden geëffectueerd.

Wij zijn positief over de leesbaarheid van de begroting. Deze is duidelijk toegenomen. Complimenten hiervoor. Ook is er een koppeling met de Global Goals. Dat spreekt de VVD zeer aan. Een tweetal jaren geleden hebben wij hier immers al eens een lans voor gebroken.

Vitale Dorpen in Midden Delfland 2025

In deze financieel moeilijke tijden pleit de VVD voor synergie en effectief gebruik van maatschappelijke voorzieningen.

In dit kader verwachten wij dat het college het centrum van Den Hoorn een impuls zou kunnen geven door de benutting, staat van onderhoud en exploitatiekosten van de Hoornbloem eens kritisch tegen het licht te houden. Staan de kosten hiervan nog in verhouding ?

Wij denken dat een herontwikkeling op deze plek met synergie in het achterhoofd weleens de beste oplossing zou kunnen zijn. Een combinatie van wonen en zorgaanbieding zou een aantal problemen voor Den Hoorn kunnen oplossen en de gemeente van een negatieve exploitatie kunnen verlossen. Eerder dit jaar hebben wij insprekers ontvangen in de Raad die de grenzen aangaven m.b.t. de huisvesting van zorgaanbieders.

Ook in Schipluiden zien we soortgelijke mogelijkheden. In Schipluiden staan twee lagere scholen, maar door vergrijzing zijn niet alle lokalen gevuld. De vraag is of dit niet efficiënter kan en of het mogelijk is door een beter gebruik van de klaslokalen de nu in gebruik zijn de huurwoningen af te stoten.

Maasland kent zijn eigen uitdagingen al lijken deze op het eerste gezicht wat minder groot. Vele Maaslandse verenigingen hebben immers nog niet zo lang geleden een nieuw onderkomen betrokken. Wel staat er voor de Hofstede groot onderhoud gepland.

Om dit alles financieel voor de gemeente dragelijk te houden kan dit niet allemaal in hetzelfde boekjaar.

Veel van het zojuist genoemde komt neer op het feit dat wij eens goed moeten kijken naar ons beleid ten aanzien van onze gebouwen. Spelen de gebouwen nog in op de vraag, hebben we ze wel echt nodig en wordt het onderhoud hiervan niet veel te duur. Is in sommige gevallen verkopen, sluiten, slopen of een andere functie geven niet veel verstandiger?

Afgelopen tijd zijn er diverse onderzoeken gedaan die als je ze samenvoegt bijdragen aan een integraal plan per dorp. Ontwikkelingen op postzegelniveau moeten passen in een groter geheel: iets waar de VVD al langer voor pleit. Het moet geen herstructurering zijn puur als bezuiniging. De insteek moet zijn: de dorpen vitaal houden. Onze inwoners verdienen dit.

Bestuur en veiligheid

Buurtpreventen doen met grote regelmaat rondes door de dorpen. In nauw contact met de wijkagent, zodat de beperkte politiemacht zijn aandacht kan richten daar waar het nodig is. Met het vernieuwde actieplan veiligheid voldoet onze gemeente weer aan de wet die voorschrijft dat dit eens per vier jaar geactualiseerd moet worden.

Wij zijn een kleine gemeente. Alles op eigen houtje doen kan eenvoudigweg niet. Slim kijken waar samenwerkingsverbanden mogelijk zijn en uitvoeringstaken niet alleen op willen pakken, is volgens de VVD een goede manier om aan kostenbeheersing te doen.

Beheer, Verkeer en Milieu

Er is geld gereserveerd voor vervanging van de doseerinstallaties. Het lijkt erop dat deze weer een nieuw leven worden ingeblazen. Was het niet de afspraak dat na realisatie van de A4 de installaties niet meer gebruikt zouden worden? Beschikt het college over objectieve cijfers dat inzet hiervan nodig is? Niet alleen de VVD stelt vragen bij deze investering, uit beantwoording van vergelijkbare vragen wordt er ook over een pilot bij de Westgaag gesproken. Is het niet passender om investeringen als deze in een separaat voorstel aan de Raad voor te leggen?

Door alle bezuinigingen op de openbare ruimte de laatste decennia, wordt de doelstelling die de Raad in haar beleid voor ogen staat bij lange na niet meer gehaald. De buitenruimte in onze gemeente komt steeds verder van de gewenste streefwaarden af te staan. De VVD vraagt zich af of het verstandig is dit nog veel langer zo door te laten gaan. Eens zullen wij hiervoor toch de rekening moeten gaan betalen. Een rekening die misschien weleens veel hoger zou kunnen zijn.

Afval inzamelen

Afval inzamelen is duurder geworden. Deels door een belastingverhoging, deels door een nieuwe manier van kostentoekening door Avalex. In de Raadsvergadering van juni 2020 is daar over gesproken en is ook afgesproken de opbrengsten uit afval (PMD, papier, glas, kleding) helder in de begroting op te nemen. Waarschijnlijk is door de zoektocht naar bezuinigingen deze toezegging nog niet tot uitdrukking gekomen in deze begroting. Om tot meer transparantie en draagvlak te komen blijft de VVD bij het standpunt dat de opbrengsten gespecificeerd in de begroting dienen te worden opgenomen. Ook pleiten wij voor meer transparantie richting onze inwoners.

Sociaal domein en welzijn

Laat een ding helder zijn: voor de VVD is het duidelijk dat kinderen met echte problemen de hulp moeten krijgen die ze nodig hebben. Wij zien daarom graag dat het systeem van het sociaal domein overeind blijft staan. Dit kan echter alleen als dit systeem betaalbaar en solidair blijft. Een belangrijke voorwaarde hierbij is dat er een goede balans blijft bestaan tussen de kosten voor de jeugdhulp en de uitgaven op andere terreinen waar de gemeente verantwoordelijk voor is. Onze gemeente heeft immers meer vitale taken dan enkel het sociaal domein.

De gevolgen van de budgettaire groei van het sociaal domein begint nu duidelijk voelbaar te worden voor al onze inwoners, ook degene die hier geen gebruik van maken. Veel goede dingen krijgen immers nu noodgedwongen minder geld.

We zien allemaal dat we aan de ene kant bezuinigen op de SWMD, de bibliotheken, en kunst en cultuur, maar dat aan de andere kant het sociaal domein almaar meer budget blijft opslokken. Dat voelt niet langer als eerlijk. De eerdergenoemde balans is volgens de VVD dan ook naar de verkeerde kant aan het door slaan.

Het liefst zien wij dan ook een budgetcap ten aanzien van de jeugdhulp.

Ook achten wij het van belang dat er duidelijker zichtbaar wordt gemaakt wat wel en wat niet onder jeugdhulp valt (kaders). We moeten af van de blanco checks die wij jaarlijks uitschrijven. Het is niet per definitie verkeerd door eens tegen aanvragers van zorg te zeggen: we zien dat u een probleem heeft, maar dat probleem lossen wij niet voor u op, dat kunt u gewoon zelf doen. Het is niet verkeerd om mensen te vragen zelf wat meer verantwoordelijkheid te nemen.

Dit vraagt echter om een paradigma switch: We moeten keuzes gaan maken, niet alles is jeugdhulp en het kan ook gewoon een keer tegenzitten in het leven.

Belangrijk is volgens de VVD ook dat de gemeenten zelf meer de regie op het sociaal domein in handen krijgen. Laat ons zelf bepalen hoe en waaraan we het geld besteden. Wij zullen hier bij onze landelijke collega's op aandringen. Dat hebben wij al reeds gedaan en dat zullen wij ook blijven doen.

Economische en sociale zaken

Wat veel ondernemers nodig hebben is dat gemeentelijk wordt meegedacht met een open-mindset. Eens te meer is dat de afgelopen tijd gebleken. We zijn positief over het feit dat het College in deze COVID-tijd in gesprek is gegaan met ondernemers en vanuit deze open-mindset met de ondernemers naar de mogelijkheden heeft gekeken en bereid was daar waar mogelijk buiten de kaders te denken. Zo wordt ondernemers de meest optimale kans geboden om tijdens deze moeilijke tijd te blijven ondernemen. Wij hebben de hoop dat hieruit de les wordt getrokken dat een dergelijke open-mindset er ook zonder Corona zou moeten zijn. Naast meedenken is ook duidelijkheid van belang. Soms is nee ook een antwoord. Nee is duidelijk en iedereen weet waar hij of zij aan toe is.

Midden-Delfland heeft de afgelopen jaren laten zien dat zij erg goed is in het teruggeleiden van mensen naar de arbeidsmarkt. Ons trackrecord in deze is erg goed. Wij hebben laten zien dat het goed mogelijk is om mensen die in een andere gemeente langdurig een uitkering hebben genoten hier "opeens" wel naar werk begeleid kunnen worden.

De VVD is het met het college eens dat het gezien de op handen zijnde economische crisis het te verwachte valt dat meer mensen afhankelijk zullen worden van een uitkering. Wij hebben er gezien ons verleden alle vertrouwen in dat deze inwoners met hulp van de gemeente snel weer zullen toetreden tot de arbeidsmarkt.

Het open landschap van onze gemeente wordt voor een groot deel onderhouden door ondernemers. Echter is Midden-Delfland voor de VVD geen museum. Het aandeel van de vrijetijdseconomie zal in Midden-Delfland groeien. Dit is juist ook in het belang van het landschap van Midden-Delfland. Immers, wat men niet mag zien daar ontstaat ook geen waardering voor en verliest zijn bestaansrecht.

Met opmaak: Tekstkleur: Auto

Bedrijfsvoering

Personeel blijft een punt van aandacht. Gelukkig gaat het duidelijk beter, maar toch blijven er nog een aantal vacatures moeilijk vervulbaar. Ook is de reorganisatie nog steeds niet afgerond. Daarnaast staat er ook nog steeds de taakstelling op de eigen organisatie. Het wordt tijd dat deze nu eens wordt ingevuld. De taakstelling is enkele jaren geleden door het college in samenspraak met het managementteam tot stand gekomen. Het was niet de Raad die per amendement opdracht hiertoe heeft gegeven. Het was een voorstel vanuit de organisatie zelf. Wij zien dat vooralsnog dan ook niet als een onmogelijke opdracht. Uit beantwoording van technische vragen blijkt dat er substantieel op deze post wordt bijgeboekt, de VVD vindt dit beleid niet eenduidig. Het schept volgens ons niet de benodigde duidelijkheid voor de ambtenaren die de opdracht uitvoeren.

Ruimtelijk ordening en volkshuisvesting

Met de realisatie van de 700 woningen liggen we redelijk op schema. Helaas zijn nog niet alle bestemmingsplannen vastgesteld. Natuurlijk zouden wij graag zien dat dit in een hoger tempo zou gaan, maar dit is helaas niet altijd mogelijk.

Op de woningmarkt zijn vele zaken van invloed. Zo is er de wens van andere overheden (mn de provincie) voor een meer gespreide woningmarkt. Deze wens is niet geheel in overeenstemming met de wensen die er binnen onze gemeente zijn. Daarom zal de VVD ook het komend jaar blijven pleiten voor het bouwen van meer huizen voor de middengroep en om wat minder de nadruk te leggen op de sociale component.

Graag ziet de VVD dat we toch nog wat meer werk gaan maken met betrekking tot de zogenaamde inbrei-locaties. We zouden graag zien dat de gemeente probeert vaart te maken op plekken waar zij meer invloed heeft.

Bij al deze ontwikkelingen blijft het voor de VVD wel belangrijk om direct belanghebbenden in deze plannen mee te nemen. Dit leidt tot verhoogde draagkracht, minder vertraging en het voorkomen van (onnodige) rechtszaken.

Tot slot

Wij staan voor een jaar met grote uitdagingen. Aan de ene kant zijn er de onzekerheden samenhangend met COVID-19 en de financiële ombuigingen en aan de ander kant de nog niet gerealiseerde ambities uit het coalitieakkoord. Samen zullen wij moeten zoeken naar de meest optimale balans tussen deze drie. De VVD is ervan overtuigd dat wij hierin de voor Midden-Delfland best mogelijke uitkomst zullen realiseren.

Fractie VVD Midden-Delfland
Oktober 2020